

POSTANOWIENIE

Dnia 4 października 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Józef Iwulski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Katarzyna Gonera

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z powództwa M. M. i B. M.

przeciwko A. Ł. PU "K." w K.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 4 października 2011 r.,

zażaleń powódek na postanowienie Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w O.

z dnia 21 marca 2011 r.,

oddala zażalenie;

**przyznaje radcy prawnemu E. K. od Skarbu Państwa (Sąd
Okręgowy w O.) tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej
udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu kwotę
3.375 (trzy tysiące trzysta siedemdziesiąt pięć) zł, powiększoną o
obowiązującą stawkę podatku od towarów i usług.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 21 marca 2011 r., Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w O. odrzucił apelacje powódek B. M. oraz M. M. od wyroku Sądu Rejonowego - Sądu Pracy w K. z dnia 26 października 2010 r., w

sprawie przeciwko pozwanej A. Ł. o zapłatę. W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wskazał, że powódki nie wykonały wezwania do usunięcia braków formalnych apelacji, doręczonego im w dniu 17 lutego 2011 r., w którym zostały zobowiązane do wskazania wartości przedmiotu zaskarżenia odrębnie w zakresie każdego ze zgłoszonych przez siebie powództw. Co prawda powódki podały wartości przedmiotu zaskarżenia, ale uczyniły to w sposób wadliwy, niezgodny z wezwaniem Sądu. W sytuacji, gdy każda z powódek dochodziła dwóch roszczeń pieniężnych Sąd Okręgowy zobowiązał każdą z nich do podania wartości przedmiotu zaskarżenia odrębnie wobec każdego z tych roszczeń. Tymczasem powódki wskazały łączną wartość przedmiotu zaskarżenia. Tym samym - w ocenie Sądu drugiej instancji - braki formalne apelacji nie zostały w terminie prawidłowo uzupełnione.

Na postanowienie Sądu Okręgowego powódki wniosły zażalenia do Sądu Najwyższego, w których zarzuciły niewłaściwe zastosowanie art. 373 w związku z art. 130 § 1 k.p.c. Zdaniem żalących się, wezwanie Sądu drugiej instancji do usunięcia braków formalnych apelacji było `nieprecyzyjne i `niejednoznaczne w treści, wobec czego jego realizacja nastręczała trudności powódkom niekorzystającym wówczas z fachowej pomocy prawnej. Nawet gdyby uznać, że powódki rzeczywiście nie wykonały wezwania do usunięcia braków formalnych apelacji, to Sąd drugiej instancji mógł samodzielnie ustalić wartość przedmiotu zaskarżenia i w razie uznania, iż opłata od apelacji uiszczona przez powódki jest za niska, wezwać je do uzupełnienia brakującej opłaty, a nie odrzucać apelacji. Powódki wniosły o uchylenie postanowienia Sądu Okręgowego oraz o przyznanie reprezentującemu je pełnomocnikowi procesowemu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenia powódek są bezzasadne.

Jak wynika z akt sprawy, każda z powódek wytoczyła przeciwko pozwanej dwa powództwa o zapłatę należności pieniężnych. B. M. domagała się od strony pozwanej zapłaty: w pierwszym pozwie) kwoty 33.051,57 zł z odsetkami

ustawowymi od dnia 2 lipca 2008 r. oraz w drugim pozwie) kwoty 33.235,18 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 2 lipca 2010 r. Z kolei M. M. żądała od pozwanej zapłaty: w pierwszym pozwie) kwoty 38.560,15 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 2 lipca 2009 r. oraz w drugim pozwie) kwoty 22.218 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 2 lipca 2008 r. Pozwy te (każdy obejmujący po jednym roszczeniu pieniężnym) zostały przez Sąd Rejonowy zarejestrowane jako odrębne sprawy (pod osobnymi sygnaturami: ... 6/10, ... 7/10, ... 8/10 i ... 9/10), a następnie połączone przez ten Sąd celem ich wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia (pod jedną sygnaturą ... 6/10). Po rozpoznaniu tej sprawy Sąd pierwszej instancji w dniu 26 października 201 r. wydał wyrok łączny, w którym uwzględnił częściowo powództwa. W odniesieniu do B. M. powództwo zostało uwzględnione do kwoty 7.904,40 zł z ustawowymi odsetkami od 3 lipca 2009 r., zaś względem M. M. do kwoty 15.065,57 zł z ustawowymi odsetkami od 3 lipca 2009 r. W pozostałym zakresie powództwa zostały oddalone. Od tego wyroku Sądu Rejonowego w części oddalającej powództwa powódki wniosły wspólną apelację. Po przekazaniu akt sprawy Sądowi drugiej instancji, Sąd Okręgowy wystosował do każdej z powódek odrębne wezwanie do usunięcia braków formalnych apelacji, zobowiązując każdą z nich do wskazania wartości przedmiotu zaskarżenia odrębnie dla każdej z połączonych spraw. W wykonaniu tych wezwań powódki wniosły wspólne pismo, w którym podały, że wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawie z powództwa B. M. wynosi 58.382,35 zł, a w sprawie z powództwa M. M. - 45.668,58 zł.

W tym stanie nie może ulegać wątpliwości, że powódki nie wykonały nałożonego na nie obowiązku w sposób określony w wezwaniu. Każda z powódek wniosła dwa pozwy, a więc zgodnie z wezwaniem każda z nich powinna podać wartość przedmiotu zaskarżenia odrębnie dla każdej ze spraw zainicjowanych tymi pozwami, czyli każda z powódek powinna podać dwie wartości przedmiotu zaskarżenia (łącznie powinny podać cztery wartości). Tymczasem każda z powódek wskazała jedną, wspólną wartość przedmiotu zaskarżenia dla dwóch spraw zainicjowanych wniesieniem przez każdą z nich dwóch pozwów. Pozostaje więc do rozstrzygnięcia kwestia, czy wezwanie powódek przez Sąd drugiej instancji do wskazania wartości przedmiotu zaskarżenia odrębnie dla każdej z połączonych

spraw było uzasadnione w powstałej sytuacji procesowej oraz dostatecznie precyzyjne (jednoznaczne).

W rozpoznawanej sprawie każda z powódek wniosła dwa pozwy (podzieliła, rozdrobniła roszczenia), z których to pozwów, każdy zainicjował odrębną sprawę. Po połączeniu ich do wspólnego rozpoznania, po stronie każdej z powódek doszło do kumulacji przedmiotowej roszczeń. Równocześnie po stronie powodowej powstało współuczestnictwo formalne. W ten sposób doszło do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia czterech spraw, co nie zmienia oceny, że obliczenie wartości przedmiotu sporu (zaskarżenia) powinno nastąpić oddzielnie dla każdej z tak połączonych spraw, bowiem o wartości przedmiotu zaskarżenia nie decyduje suma poszczególnych przedmiotów zaskarżenia, ale wartość każdego z nich z osobna (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 kwietnia 1997 r., I CKN 154/97, LEX nr 153214; z dnia 30 września 1998 r., I CKN 391/98, LEX nr 519942; z dnia 11 czerwca 2002 r., I PZ 50/02, Monitor Prawniczy 2003 nr 1, s. 9 oraz z dnia 12 stycznia 2004 r., I PZ 109/03, OSNP 2004 nr 23, poz. 405). Jest tak dlatego, że połączenie dwóch spraw do ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia na podstawie art. 219 k.p.c. nie oznacza, iż tworzy ono z tych spraw jedną nową sprawę. Połączenie podyktowane względami technicznymi i ekonomii procesowej nie pozbawia połączonych spraw ich odrębności i nie zmienia oceny, że łącznie rozpoznawane i rozstrzygane sprawy są nadal samodzielnymi sprawami (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 22 września 1967 r., I CR 158/67, OSNCP 1968 nr 6, poz. 105; z dnia 6 października 2006 r., V CSK 206/06, LEX nr 327891; z dnia 19 grudnia 2008 r., II CSK 267/08, LEX nr 520014 oraz postanowienia z dnia 15 lutego 2008 r., I CZ 148/07, LEX nr 465916 i z dnia 2 lipca 2009 r., III PZ 5/09, LEX nr 551888). Mając to na uwadze należy stwierdzić, że wezwania do usunięcia braków formalnych apelacji, jakie zostały skierowane do każdej z powódek, miały oparcie w obowiązujących przepisach prawa procesowego.

Zdaniem Sądu Najwyższego, nie zasługuje na uwzględnienie twierdzenie powódek, że wezwania do usunięcia braków formalnych apelacji nie były wystarczająco precyzyjne i jednoznaczne w treści. Wbrew wywodom żalących się wezwania były jednoznaczne w treści, gdyż każda z powódek otrzymała osobne wezwanie do oznaczenia wartości przedmiotu zaskarżenia dla każdej z

wniesionych spraw (pozwów). Każda z powódek, na podstawie uzasadnienia wyroku Sądu pierwszej instancji oraz wyliczeń zawartych w opinii biegłego (wcześniej otrzymanej), do których odwołał się Sąd Rejonowy, mogła w sposób jednoznaczny ustalić, w jakim zakresie poszczególne roszczenia zostały oddalone. Ponadto należy zauważyć, że to same powódki postanowiły „rozdzielić” roszczenia pieniężne skierowane wobec strony pozwanej na dwie sprawy. Wobec tego powoływanie się na trudności ze zrozumieniem treści wezwania do usunięcia braków formalnych apelacji nie może być uznane za usprawiedliwione.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy oddalił zażalenia powódek na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. O kosztach pomocy prawnej udzielonej powódkom przez pełnomocnika procesowego ustanowionego z urzędu orzeczono na mocy § 2 ust. 3 i § 12 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).